

ЗА ЛЕНІНСКІЯ КАДРЫ

ОРГАН ПАРТКОМА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

Год выдання II

№ 10 (22)

31 М А Я

1936 года.

Адрас рэдакцыі:
Менск. Універсітэцкі
гарадок, біякорпус

СПЕЦЫЯЛЬНЫ ВЫПУСК

У Беларускай дзяржаўнай універсітэце будзе прынят толькі той, хто вытрымае конкурсныя іспыты

ДА НОВАГА ПРЫЁМУ У БДУ

Таварыш Сталін у пісьме да першай усеагульнай канферэнцыі пролетарскага студэнцтва пісаў: «Нельга кіраваць будовай сацыялістычнага грамадства, не аўладаўшы навукай». І сапраўды, краіне сацыялізма патрэбны высокакваліфікаваныя, культурныя кадры. Гэтыя кадры павінны рыхтаваць і рыхтуюць нашы вышэйшыя навучальныя ўстановы.

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт рыхтуе навуковых работнікаў і выкладчыкаў вышэйшых навучальных устаноў у галіне гісторыі, матэматыкі, фізікі, хіміі, географіі, зоалогіі і батанікі. Праграмы і навучальныя планы ўніверсітэта складзены так, што ўжо ў працэсе вучобы студэнты займаюцца навукова-даследчай работай. Для гэтага даюцца ўсе магчымасці, для гэтага ёсць адпаведная матэрыяльная база. Лепшыя работы студэнтаў друкуюцца ў спецыяльных зборніках універсітэта.

Для таго, каб студэнты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта маглі з поспехам авалодаць вышэйшай навукай; для таго, каб скончыўшы ўніверсітэт былі поўнацэннымі навуковымі работнікамі, — значна павышаюцца патрабаванні да паступаючых. У лік студэнтаў будзе залічана толькі той, хто вытрымае конкурсныя іспыты. Ніякіх сцідак нікому не будзе.

Наспяхова скончыўшы сярэднія школы, усе, хто рыхтуецца да паступлення ва ўніверсітэт, яшчэ раз правядзе свае веды, скарыстаецца кожную хвіліну падрыхтоўку да прыёмных іспытаў.

Летапны прыём даў нам доволі падрыхтаваных панаўненняў у галіне матэматыкі, фізікі і хіміі, але ў іх аказаліся слабыя веды па роднай і рускай мове, на грамадскіх дысцыплінах. Совецкі студэнт павінен быць граматным. Той, хто піша з памылкамі, той, хто не ведае гісторыі нашай радзімы, не можа быць прынятым ў лік студэнтаў вышэйшай навучальнай установы.

Ні ў адной краіне для працоўнай моладзі не адчынены так шырока дзверы ў вышэйшыя навучальныя ўстановы, як у нас. Ні ў адной краіне студэнцтва не забяспечана так, як у нас. Наша студэнцтва — самая шчаслівая моладзь у свеце. У нашай моладзі пачаслівае сёння і ўпэўненае, яшчэ ценшае заўтра.

Усё гэта магчыма толькі таму, што нам кіруе камуністычная партыя і геніяльны правадыр таварыш Сталін, які асабіста займаецца справамі асветы.

Дасканалым авалодаваннем навукамі і работай на карысць сацыялізма — мы адказваем на клопаты партыі і савецкай улады.

Паступаючыя ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце, калі вы вучыцеся ў сярэдняй школе, вазьміце імкненні былі накіраваны на тое, аб вучыцца на «выдатна»; калі вы працавалі на вытворчасці, сацыялізм імкненні былі накіраваны на тое, каб быць стаханавцам. Спачуючы імкненні з увартай вучыцеся, вы гэтага дабіваецеся. У вас ёсць жаданне наступіць у вышэйшую навучальную ўстанову — іхтуйцеся і вы вытрымаеце заліковыя іспыты, будзеце студэнтам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Практыкум студэнтаў фізіката ў лабараторыі

ГЭТА МАГЧЫМА ТОЛЬКІ У НАС

Кучынскі

Чва рэктара БДУ

Наша партыя і ўрад удзяляюць велізарную ўвагу навуцы і асветы. Выступаючы на III з'ездзе комсамола, Вадзімір Ільіч гаварыў, што трэба вучыцца, вучыцца і яшчэ раз вучыцца. Яшчэ ў гады барабы на франтах грамадзянскай вайны, барабы з унутраным ворагам, барабы з гаспадарчай разрухай — партыя і ўрад адкрывалі школы, інстытуты і ўніверсітэты.

Лепшы вучальнік Леніна тав. Сталін асабіста займаецца справамі школы. Дзякуючы яго кіраўніцтву, яго клопатам, нашы школы, нашы настаўнікі, нашы студэнты, знаходзяцца ў найлепшых умовах.

Толькі ў краіне сацыялізма, у выніку ажыццяўлення ленынска-сталінскай нацыянальнай палітыкі партыі — ордэнаноснай БССР мае калі двух дзесяткаў вышэйшых навучальных устаноў, да сотні тэхнікумаў, тысячы школ і дашкольных устаноў. Выдаткі на народную асвету ў нас каласальна ўзраслі.

Новаабудаваныя корпусы нашага ўніверсітэцкага гарадка, дасканалое абсталяванне нашых лабараторыяў, новабудуемы інтэрнат — наглядныя доказы клопатаў дзяржавы аб асветы. Калі ў 1935 годзе дзяржава выдаткоўвала на аднаго студэнта БДУ 2521 руб., то ў гэтым годзе выдаткоўваецца на аднаго студэнта 3117 руб. г. зн. на 23 проц. больш.

У гэтым годзе выдаткі на культурнае абслугоўванне студэнта павялічваюцца на 60 проц. Таксама на 60 проц. павялічваюцца выдаткі на медабслугоўванне.

Дзе магчыма яшчэ такія клопаты, такія выдаткі на асвету, акрамя нашай сацыялістычнай радзімы!

У фашысцкай Германіі, Польшчы і інш. краінах растуць толькі выдаткі на вайну, на новыя ўзбраенні. Ва

вышэйшых і іншых вышэйшых навучальных установах даюць асвету толькі сынам багатых. Акрамя высокай платы за навучанне, для беднейшых слабаў, там існуе яшчэ палі раб адмежаванняў. Для рабочай і сялянскай моладзі там шырока расчынены дзверы турмаў, фашысцкіх застенкаў, канцэнтрацыйных лагераў. Ды навошта канчаць вышэйшую навучальную ўстанову, калі чорная здань беспрацоў'я заўсёды стаіць над большай часткай моладзі, пачынаючай самастойнае жыццё.

Для савецкай моладзі адкрыты неабмежаваны магчымасці творчай працы на карысць сацыялізма ў любой галіне нашай сацыялістычнай гаспадаркі і культуры. Хочаш быць вучоным, інжынерам, педагогам, лётчыкам, артыстам — і ты ім будзеш.

Савецкая моладзь добра разумее, што усё гэта дала нам наша партыя, кіруючая вялікім Сталіным.

Мы можам прывесці тысячы прыкладаў небывалага ў свеце гераізму нашай моладзі. Гэта наша моладзь паказвае сацыялістычную прадукцыйнасць працы, гэта моладзь надмае са дна мора караблі, ляціць у стратасферу, будзе новыя гарады, асвойвае арктыку. Сотні юнакоў і дзяўчат урад узнагародзіў ордэнамі.

Наш універсітэт за 15 год свайго існавання даў тысячы новых высокакваліфікаваных спецыялістаў. Многія з іх працуюць на адказней-

шых участках сацыялістычнай гаспадаркі — ператвараюць торф і вугаль, вынаходзяць новыя рэсурсы для сацыялістычнага будаўніцтва, з'яўляюцца добрымі настаўнікамі і навуковымі работнікамі. Кожны студэнт павінен добра ведаць, што ён толькі тады будзе поўнацэнным будаўніком сацыялізма, калі ў даскладнасці аўладае навукай, а гэтага можна дабіцца толькі ўпартай працай, вучобай на «выдатна».

У нас ёсць студэнты-выдатнікі, якія паказваюць прыклады ў вучобе. Лепшымі з іх з'яўляюцца Пятровіч — біафак, Машноўскі — фізікат, Камянецкі — геофак, Какашынскі — гістафак, Куніна — хімафак і др.

Наш універсітэт рыхтуе высокакваліфікаваныя кадры для работы ў вышэйшых навучальных і навуковых установах, а таму разгортванню навукова-даследчай работы студэнтаў мы павінны ўдзяляць вялікую ўвагу. Прайшоўшая канферэнцыя навукова-даследчых гурткоў збрала значны зрух у гэтай рабоце.

Шырока разгортваючы сацпаборніцтва і ўдарніцтва, разгортваючы рух выдатнікаў, знішчаючы недахопы, навішваючы якасць выкладання, — мы поўнацэнна выканаем свае абавязкі, дадзім краіне сацыялізма добра-падрыхтаваных, высокакваліфікаваных работнікаў, узброеных марксіска-ленінскай тэорыяй адданых партыі і савецкай уладзе, гатовых у любую хвіліну выступіць на абарону чашай радзімы.

Усе лепшыя традыцыі — новаму папаўненню

Адшоў у далёкае мінулае тып вечнага студэнта, знічана варажасць «старыкоў» да першакурснікаў. Студэнты старэйшых курсаў не стараяцца больш «навічкаў». Ад аднаго прэма к другому, ад старэйшых студэнтаў першакурснікам перадаюцца ўсе лепшыя, усе каштоўнейшыя традыцыі.

Наступаючы на вучобу таварышы, вы з першага дня будзеце ў моцным таварыскім калектыве. Да вас у інтэрнат не адзін раз будзе заходзіць рэктар, сакратар парткома, сакратар камсамольскага камітэта. З вамі будуць праводзіцца гурткі, вы з першага дня будзеце ўдзячны ў грамадскае жыццё ўніверсітэта.

Жыццё наша шматгранна. Мы ўпарта авалодаем ведамі, вучымся ў навукова-даследчых гуртках, актыўна ўдзельнічаем у грамадскай рабоце, спяваем неслі, танцуем, іграем, смутку ў нас ніколі няма.

У нас маюцца самыя рознастайныя гурткі студэнтскай самадзейнасці. Ва ўніверсітэце вы можаце стаць нараштутыстам, планерыстам, можаце авалодаць домрабам, інструментам, можаце стаць харыстам, навучыцца маляваць, іграць у шахматы, шашкі, тапнаваць заходне-еўрапейскія танцы... У нас маюцца літаратурны гурток, фэагурток, драмгурток і многа іншых.

У нас маюцца неабмежаваныя магчымасці ў авалоданні навукай, ведамі, культурай. Нам, студэнтам, надзвычай многа дадзена, варыянт нам дадзена ўсё, за выключэннем аднаго, — вучыцца дрэнна. Выдатнікі у нас лепшыя людзі ўніверсітэта. Выдатнікі ў першую чаргу атрымоўваюць пупёкі на курорт, у санаторыі, у дамы адпачынку. І вы, будучы студэнты, павінны здаваць прыёмныя іспыты толькі на «добра» і «выдатна».

Таварыш Гікало наведаў зоамазей Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

25 мая 1936 года зоалагічны музей БДУ наведаў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Гікало. Азнаёміўшыся з усімі аддзелаў музея, тав. Гікало ў гутарцы з навуковымі работнікамі выказаў пажаданне аб пашырэнні музея, аб стварэнні маленцкага рыб Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Тав. Гікало цікавіўся зоагеаграфічным распаўсюджваннем фаўны Беларусі і ў асабіста Беларускага дзяржаўнага паляўнічым запаведнікам. У заключэнні тав. Гікало выказаў пажаданне, каб БДУ выпускаў ніггу па фаўне БССР.

„Наб з усёй сьведомасцю любіць сваю вялікую радзіму, трэба добра ведаць яе сёнешняе і ўчарашняе, яе выдатную гісторыю“
(„Правда“)

ГІСТАРЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Гістарычны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта з'яўляецца адным з маладых факультэтаў. Ён існуе ўсяго два гады. Адчынен гістарычны факультэт пачаўся пасля майскага рашэння 1934 года Саюзаў ССР і ЦК ВКП(б) аб выкладанні грамадзянскай гісторыі ў школах Савецкага Саюза.

Перад факультэтам пастаўлены вельмі вялікія і адказныя задачы. Наша партыя і Савецкі ўрад узялі на сябе выключную ўвагу развіццю гістарычнай навукі і гістарычнай адукацыі. Марксісцкая гісторыя і яе выкладанне мае вялікае значэнне для справы нашай дзяржавы, нашай партыі і для выхавання падростаючага пакалення.

Гарачай любоўю ахоплены мільённы масы насельніцтва нашай краіны да сваёй радзімы. «Наб з усёй сьведомасцю», пісала «Правда», — любіць сваю вялікую радзіму, трэба добра ведаць яе сёнешняе і ўчарашняе, яе выдатную гісторыю». Апошнія рашэнні партыі і ўрада, заўвагі правядыра і настаўніка нашага народу тав. Сталіна, Кірава і Жданова вельмі красамоўна гавораць аб тым, якое вялікае значэнне мае для справы будаўніцтва сацыялізму марксісцка-ленінская гістарычная навука.

Гістарычная навука і адукацыя павінны быць высока ўзяты ў нашай краіне. Для таго, каб гэта навука паспяхова развілася патрэбны добрыя кадры гісторыкаў. Маючыся гісторыкі — навуковыя работнікі і выкладчыкі не могуць нас задаволіць. У вышэйшых навучальных і навукова-даследчых установах БССР робаце ўсяго толькі 63 гісторыкі. Гэтага колькасці гісторыкаў нас зусім не задавальняе. Тым

Акадэмік В. Н. ШЧЭРБАКОВ
Дэкан гістарычнага факультэта

больш нас не задавальняе іх якасць, кваліфікацыя. На ўсіх галінах гісторыі, мы павінны яшчэ рыхтаваць гісторыкаў.

Гістарычны факультэт універсітэта рыхтуе высока-кваліфікаваныя кадры гісторыкаў. Ён павінен выносіць на выкладчыцкі ВНУ і высока-кваліфікаваных гісторыкаў для тэхнікумаў і старэйшых класаў сярэдніх школ. У складзе гістарычнага факультэта маецца цэлы рад аддзяленняў, якія рыхтуюць гісторыкаў народаў ССР, гісторыкаў Беларускага часу, старажытнай і сярэдняй гісторыі.

З кожным годам павялічваецца

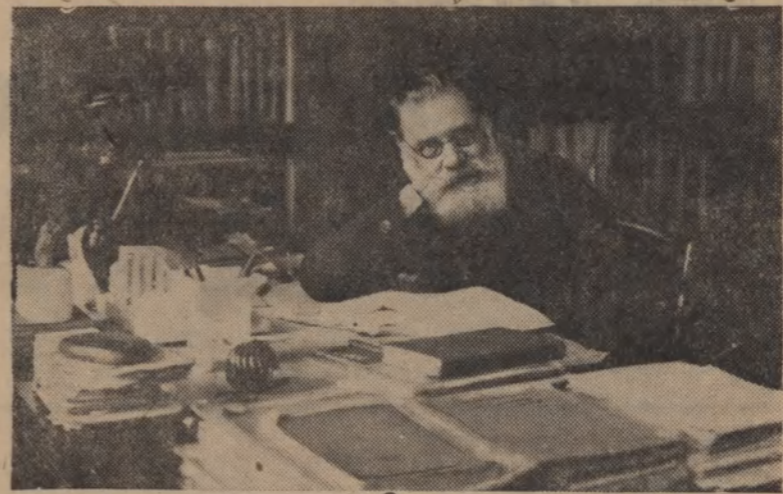
прыём на гістарычны факультэт. Наша краіна патрабуе вялікую колькасць гісторыкаў, і мы павінны іх даць.

На гістарычны факультэт універсітэта ў год яго адчынення (1934 г.) было прынята 67 чалавек. У наступным — 1935 годзе ў сцены гістафа зноў паступіла 82 чалавек. Упартай працай студэнты гістарычнага факультэта набываюць веды, вывучаюць дзесяткі гістарычных і сумежных з гісторыяй дысцыплін. Падабр студэнтаў, іх настойлівая работа на працягу двух мінуўшых год, гаворыць аб тым, што мы падрыхтуем сапраўды добрых гісторыкаў.

Для работы са студэнтамі прыцягнуты лепшыя навуковыя сілы БССР. У 1934—1935 навучальным годзе на факультэце прапавалі 2 акадэмікі, 3 прафесары, 4 дацэнты і 6 выкладчыкаў. У 1935—36 навучальным годзе на факультэце працавалі 2 акадэмікі, 8 прафесараў, 4 дацэнты і 7 выкладчыкаў.

З выдатнымі вынікамі студэнты і прафесарска-выкладчыцкі склад закончыў 1934—1935 навучальны год. Мы ўпэўнены, што не з менш паспяховым вынікам будзе скончаны 1935—36 навучальны год.

Заканчваючы работу ў гэтых годзе і пераходзячы студэнтаў з другога курса на трэці, а перакурсінікам на другі, мы ў гэты час павінны падумаць і прапрацаваць над укамплектаваннем перагара курса. Мы ўпэўнены, што наша лепшая савецкая моладзь, нашы камсомольцы дадуць нам новае дастойнае панавенне студэнтаў гістарычнага факультэта. «Вялікая сацыялістычная краіна патрабуе вялікай гістарычнай навукі».

Акадэмік Н. М. Нікольскі за работай у сваім кабінете

ХІМІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Праф. ЗМАЧЫНСКІ

Дэкан хімічнага факультэта.

Хімічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта арганізаван у 1921 годзе ў складзе двух асноўных кафедр: агульнай хіміі і арганічнай хіміі.

Толькі савецкая ўлада змагла даць хімічным кафедрам грунтоўную матэрыяльную базу і к 1927 годзе кафедры прапусцілі праз свае лабараторыі і далі хімічную адукацыю сотням студэнтам медыцынскага і педагогічнага факультэтаў.

Шнарае развіццё эканамічнай магутнасці Савецкай краіны дало магчымасць прыступіць к грандыёзнаму будаўніцтву ў Менску ўніверсітэцкага гарадка, дзе быў пабудаваны спецыяльны хімічны корпус. Ён прадстаўляе вялікі 3-х павярховы будынак.

На долю аўтара гэтых радкоў і прафесара Прылежэва выпала ганаровая і адказная задача весці работу па абсталяванню хімічнага корпуса. На працягу двух год (1928—1930) работы былі закончаны і хімічныя кафедры перайшлі ў хімічны корпус.

Хімічны корпус бліскуча абсталяван газавай, водаправоднай і каналізацыйнай сеткай. Усе лабараторыі абсталяваныя магутнай цэнтралізаванай механічнай вентыляцыяй; нарэшце, усе лабараторыі электрафікаваны.

Лабараторыі, аўдыторыі і кабінеты хімічнага корпуса абсталяваны лепшай мэбляю, зробленай на леп-

шых фабрыках БССР і па сваёй якасці не ўступаюць замежным.

У 1933 і 1934 годзе ў сувязі з рэарганізацыяй і ростам хімічнага факультэта з складала кафедры агульнай хіміі вылучаны новыя кафедры — фізічнай і аналітычнай хіміі, загадваць якімі даручана буйнейшым спецыялістам Савецкага Саюза праф. Нікіфараву і праф. Ермоленка. Гэтыя кафедры маюць цэлы рад спецыяльных лабараторыяў: фізічнай хіміі, калоднай хіміі, электрахіміялабараторыі, якаснага і вэсавога аналіза і многа інш.

Усе гэтыя лабараторыі хімічнага кафедр БДУ адгрылі немаляваную ролю ў справе распуськоўвання хімічнай адукацыі ў БССР. У часе адрыва ў гэтым годзе хімічны факультэт дае 3-ці выпуск спецыялістаў хімікаў. Частка хімікаў закончыўшых універсітэт, робаце ў якасці выкладчыкаў і дырэктароў сярэдніх школ. Многа хімікаў робаце ў заводскіх лабараторыях.

Усе навукова-даследчыя інстытуты БССР папярэняць свае хімічныя кадры, галоўным чынам, з ліку выпускнікоў хіміфака БДУ. Нарэшце, многія са студэнтаў хіміфака ўсталі асістэнтамі, дацэнтамі і прафесарамі вышэйшых школ БССР іных рэспублік.

Хімічны факультэт у апошні год разгарнуў вялікі навукова-даследчы праект; навуковая прадукцыя яго прафесарска-выкладчыцкага складу багата з вялікага ліку прац надрукаваных у савецкіх і замежных выданнях.

З гэтага кароткага артыкула бачна, якую важную ролю адгрывае хіміфак у справе падрыхтоўкі кадрану для сярэдняй і вышэйшай школы і для прамысловасці. Разам з гэтым трэба адзначыць, што хіміфак БДУ з'яўляецца самым буйным у БССР творчым цэнтрам і навукова-даследчай хімічнай думкі.

сейных дарог. На практычнай рабоце усе гэтыя спецыялісты будуць скарыстацца Наркамземам, Аграглебавым інстытутам БелАН і Галоўдартрансам.

Геаграфічнае аддзяленне рыхтуе спецыялістаў у галіне фізічнай геаграфіі і геаграфалогіі. Гэты спецыялісты будуць шырока скарыстацца ў Наркамземе і ў навукова-даследчым установамі праца якіх звязана з дэталёвым геаграфічным даследадзі.

З наступнага года геалага-глебазнаўча-геаграфічны факультэт павінен шырока разгарнуць навукова-даследчую работу, у якую будзца ўключана асноўная маса студэнтаў. Аб тым, якое гэта будзе мець значэнне для найбольш выдатных таленавітых студэнтаў, многа гаворыць не прыходзіцца. Акрамя таго студэнты нашага факультэта, першую чаргу геалагічнага і глебазнаўчага аддзяленняў, вытворчым практыка якіх праходзіць галоўным чынам у апаведных інстытутах Акадэміі Навук БССР, маюць поўную магчымасць прыняць непасрэдна ўдзел у іх навукова-даследчай рабоце. Зусім зразумела, што гэта накладвае значны абавязкі на студэнтаў, да якіх гэтыя ўстанавы падыходзяць з пэўнымі патрабаваннямі, у звязку з чым агульнае падрыхтоўка студэнта павінна быць на належнай вышыні і да конкурсных іспытаў будучыя студэнты павінны прыйсці доб падрыхтаванымі.

ДА УСІХ ПАРТЫЙНЫХ, СОВЕЦКІХ І ГРАМАДСКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт — буйнейшая навучальная ўстанова БССР, аб'яўляючы новы прыём студэнтаў у гэтым годзе, асабліва вялікую ўвагу звяртае на якасць падрыхтоўкі паступаючых. Універсітэт павінен даць кадры дастойна нашай вялікай эпохі — эпохі вялікага Сталіна, эпохі будаўніцтва сацыялізма.

Рэктарыят, партком і рэдакцыя шматтыражкі «За

ленінскія кадры» просяць усіх партыйных, савецкіх і грамадскіх арганізацый распаўсюджаць нашу газету на фабрыках і заводах, соўгасах і калгасах, рабфаках і дзесяцігодках і гэтым самым азнаёміць усіх жадаючых паступіць у ВНУ з правіламі прыёму ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, азнаёміць з жыццём універсітэта больш шырокай колы насельніцтва Савецкай Беларусі.

РЭДАКЦЫЯ ШМАТТЫРАЖКІ.

Праф. С. С. МАЛЯРЭВІЧ ГЭАЛАГА-ГЛЕБАЗНАУЧА-ГЕАГРАФІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Набліжаецца час прыёму ў вышэйшых навучальных установах. Для нашай моладзі, якая жадае атрымаць вышэйшую асвету, гэты момант у вядомым сэнсе з'яўляецца пераломным, самым хваляючым. У якую вышэйшую навучальную ўстанову наступіць, якую спецыяльнасць сабе абраць, — вось асноўныя пытанні, над якімі задумваецца кожны з будучых студэнтаў.

Значнай дапамогай у гэты момант з'яўляецца аднаведная інфармацыя аб профілях спецыялістаў, рыхтуемых нашымі ВНУ. Задачаю нашага артыкула з'яўляецца даць кароткую інфармацыю аб геалага-глебазнаўча-геаграфічным факультэце БДУ.

Геалага-глебазнаўча-геаграфічны факультэт — адзін з самых маладых факультэтаў БДУ. Адрываецца яго стаць у непарушнай сувязі з гістарычнымі паставамі нашай партыі і ўрада аб неабходнасці шырокага вывучэння нашых прыродных рэсурсаў і забеспячэння мінеральна-сыравіннай базай нашай сацыялістычнай прамысловасці, пастаўкі на належную вышыню на-

вукова-даследчай работы ў калгасах і соўгасах, уздыму ўраджайнасці нашых сацыялістычных налёў, а таксама аб выкладанні геаграфіі і геаграфічных дысцыплін у школах, а таксама аб выкладанні геаграфіі і геаграфічных дысцыплін у школах, а таксама аб выкладанні геаграфіі і геаграфічных дысцыплін у школах, а таксама аб выкладанні геаграфіі і геаграфічных дысцыплін у школах.

Выкладанне наасобных дысцыплін вядзецца таксама прафесар Н. Ф. Ермоленка, праф. Кайгардаў, праф. Балхавіцінава, праф. К. К. Маркаў, праф. Мельнік, праф. Дзянісаў.

Якіх-жа спецыялістаў рыхтуе факультэт? Геалагічнае аддзяленне рыхтуе геалагаў на спецыяльнасці — геалагічная зымка і пошукі карысных выкапняў. Задача гэтых спецыялістаў геалагічнае вывучэнне значных на плошчы тэрыторыі з выяўленнем карысных выкапняў з іх папярэднім вывучэннем. На падставе праведзеных даследаў геалаг павінен даць падрабязнае геалагічнае апісанне вывучанага раёна і складзі аднаведныя карты (геалагічныя, геаграфічныя, геадзіяныя, гідралагічныя, карысных выкапняў і інш.) і профілі. Апрача таго, на геалагічным аддзяленні ёсць усе магчымасці для падрыхтоўкі як мінералагаў, так і петраграфістаў.

ЗА ЛЕНІНСКІЯ КАДРЫ № 10

На здымку: лепшы камсомольскі групор хіміфака тав. Верасоўскі на курорце ў Крыму.

праводзяць геалагічныя даследадзі, у першую чаргу геалагічнаму інстытуту Акадэміі Навук БССР.

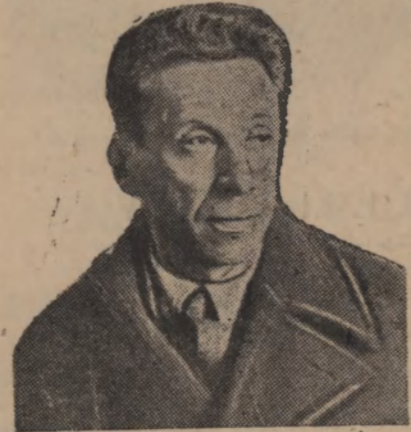
Глебазнаўчае аддзяленне рыхтуе высокакваліфікаваных глебазнаўцаў-спецыялістаў у галіне аграхіміі і глебазнаўства. Наколькі важна роля гэтых спецыялістаў, відаць хоць-бы з таго, што кожны соўгас і калгас навінен мець глебавую карту буйнага маштаба сваёй тэрыторыі, не гаворачы ўжо аб многіх іншых картах, складанне якіх з'яўляецца адной з асноўных задач спецыялістаў гэтага тыпу. Акрамя таго глебазнаўца, разам з аграэхнікам і культуртэхнікам з'яўляецца арганізатарам і непасрэдным кіраўніком навукова-даследчай работы, правядзчай хатамі-лабараторыямі, даследчымі станцыямі і т. д.

Вельмі значную ролю адгрывае глебазнаўчае аддзяленне пры правядзенні буйных грунтовых і ша-

ФІЗІКА-МАТЭМАТЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Фізіка-матэматычны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта рыхтуе высокакваліфікаваных работнікаў у галіне фізіка-матэматычных навук для навукова-даследчых устаноў, фабрычна-заводскіх лабараторый, выкладчыкаў вышэйшых і сярэдніх школ.

У наш час фізіка і матэматыка сталі шырока праікаць у розныя галіны тэхнікі — машынабудаў-

Акадэмік Ц. Л. Бурстын

ніцтва, аўтабудаўніцтва, караблебудаўніцтва і інш. Гэта пабудзіла лепшых вучоных ставіць пытанне аб паглыбленні і расшырэнні школьнага курса матэматыкі. Гэта асабліва важна для матэматычных навук навага нашага настаўніка абавязак пярэй і глыбей і пазнаёміцца з асноўнымі праблемамі сучаснай матэматыкі, з яе асноўнымі ідэямі і метадамі.

Вучэбны план фізіка-матэматычнага факультэта БДУ разлічан на 5 год. На працягу першых 2-х год студэнты шырока вывучаюць матэматычны аналіз (дыферэнцыяльнае і інтэгральнае вылічэнне, дыферэнцыяльнае раўнанні), аналітычную дыферэнцыяльную геаметрыю з шырокім прымяненнем метадаў вектарнага вылічэння, вышэйшую алгебру з тэорыяй азначальнікаў, начертальную геаметрыю, механіку і агульную фізіку з шырокім практыкумам па ўсіх раздзелах агульнай фізікі ў фізікаўскіх лабараторыях.

Пачынаючы з 3-га курса, студэнты маюць магчымасць кваліфікавацца па той спецыяльнасці, якую яны сабе абралі. Студэнты-матэматыкі на 3 і 4 курсах вывучаюць дадатковыя главы па матэматычнаму аналізу, варыяцыйнаму вылічэнню, другі канцэнтр дыферэнцыяльнага раўнання, тэорыю функцый вшччэства і комплекснага пераменнага, інтэгральнае раўнанне, тэорыю верагоднасцей, номаграфію, механіку, вышэйшую геаметрыю з тэнзорным аналізам і інш. На 5 курсе студэнты займаюцца больш паглыблена ў пэўнай галіне матэматыкі і пішучь дыпломныя работы.

Студэнты-фізікі на базе шырокага курса агульнай фізікі на першых, трэціх і чацвёртых курсах вывучаюць электронную фізіку, тэорыю квант, тэорыю пабудовы матэрыі, тэорыю адноснасці, радыёфізіку і іншыя раздзелы. Разам з гэтым студэнты-фізікі ў нашых лабараторыях, пачынаючы з 3 курса праходзяць азначны практыкум над крэўніцтвам прафесару і дацэнтаў па радыё-фізіцы, электрафізіцы, металафізіцы і інш. Такім чынам, студэнты знаёмяцца з сучасным становішчам фізічных навук і ў лабараторыях набываюць неабходныя навыкі для вывядзення самастойнай навукова-даследчай эксперыментальнай работы ў галіне фізікі. На 5 курсе студэнты-фізікі спецыялізуюцца ў пэўнай галіне і пішучь дыпломныя работы.

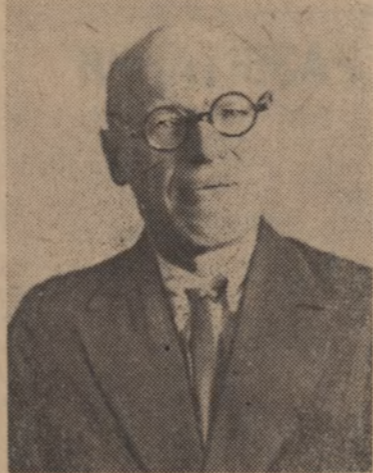
Фізіка-матэматычныя навукі, як і іншыя навукі, могуць быць выкарыстаны шырока ў нашым сацыялістычным будаўніцтве пры ўмове іх развіцця на базе творчага прымянення дыялектычнага метада. Вось чаму наш факультэт прыдае вялікае значэнне марксісцка-ленінскаму выхаванню студэнцтва. З гэтай мэтай студэнты вывучаюць палітэканомію, дыялектычны і гістарычны матэрыялізм, гісторыю партыі, ленінізм, метадалогію і гісторыю матэматыкі і фізікі.

Фізіка-матэматычны факультэт у сваіх навуках падрыхтаваў і рыхтуе навуковыя кадры як для сабе, так і для іншых навучальных і навуко-

ва-даследчых устаноў БССР. Прафесарска-выкладчыцкі склад факультэта значна вырас колькасна і якасна. Нельга не адзначыць, што на фізмаце працуе вядомы вучоны матэматык акадэмік Бурстын. Ён на працягу апошніх год значна ўзніў работу фізмата.

Перад фізмаматам БДУ стаіць надзвычай адказная задача павышэння кваліфікацыі выкладчыкаў сярэдніх школ. Сярод настаўніцтва сустракаюцца асобы або з незакончанай вышэйшай асветай, або скончыўшы наш фізмат у той час, калі выкладанне ў ім вылося па скіраваных планах (3 гадовы курс).

Арганізаваны пры фізмаце вечны сектар непасрэдна выконвае гэтыя задачы. Акрамя гэтага, фізмат аднавіў у гэтым семестры работу ўніверсітэта выходнага дня, пераюдаваў яе так, каб гэты ўніверсітэт знаёміў настаўнікаў шляхам чык-

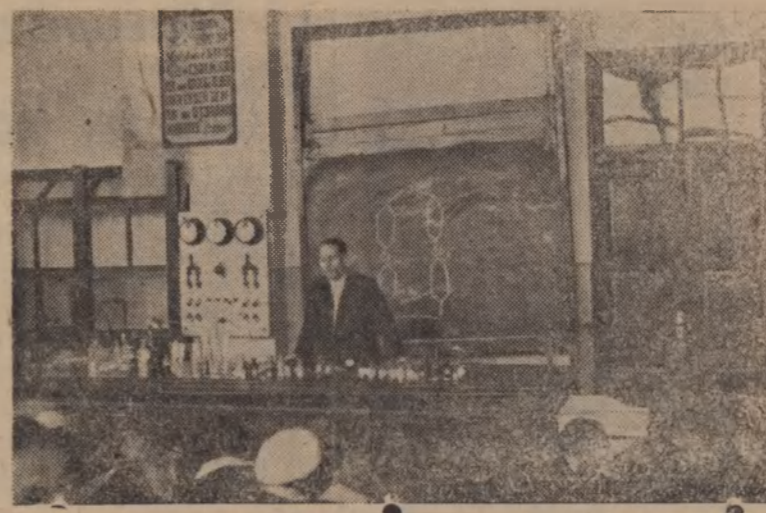

Прафесар Дыдырка

лаў папулярных лекцый з тымі асноўнымі пытаннямі матэматыкі і фізікі.

З мэтай азнаямлення з навішымі дасягненнямі навуковай і метадалагічнай думкі ў галіне матэматыкі і фізікі фізмат БДУ склікае ў ліпені г. г. канферэнцыю ўсіх матэматыкаў і фізікаў савецкай Беларусі.

Праф. В. Дыдырка і дац. Г. Сагаловіч.

Лекцыя праф. Казлова на хімічным факультэце

ПРАВІЛЫ ПРЫЕМУ У БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЭТ на 1936—37 навучальны год

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт рыхтуе малодшых навуковых работнікаў і выкладчыкаў для вышэйшых навучальных устаноў, а таксама выкладчыкаў для пюўных сярэдніх школ і тэхнікумаў.

Прыём праводзіцца на 1-ы курс наступных факультэтаў:

1. **Гістарычны факультэт на спецыяльнасці:**

- а) старажытнай гісторыі,
- б) гісторыі сярэдніх вякоў,
- в) гісторыі новага часу,
- г) гісторыі народаў СССР,
- д) гісторыі Беларусі.

2. **Фізіка-матэматычны факультэт на спецыяльнасці:**

- а) фізічнае,
- б) матэматычнае.

Яўрэйская секцыя пры фізіка-матэматычным факультэце, на спецыяльнасці:

- а) фізіка, б) матэматыка.

3. **Хімічны факультэт на аддзяленні:**

- а) арганічнай хіміі,
- б) неарганічнай хіміі.

4. **Біялагічны факультэт на аддзяленні:**

- а) батанікі,
- б) зоалогіі.

5. **Геалага - глеба-геаграфічны факультэт на аддзяленні:**

- а) геалагічнае,
- б) глебазнаўчае,
- в) геаграфічнае.

Тэрмін навучання на ўсіх факультэтах 5 год.

У Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт прымаюцца ўсе грамадзяне абодвух полаў ва ўзросце ад 17 да 35 год, маючыя закончаную сярэднюю асвету, скончыўшы тэхнікум, рабфак, або атрымаўшы атэстат аб сканчэнні сярэдняй школы ў парадку экстрэна.

УВАГА: Асобы, скончыўшыя тэхнікумы, прымаюцца толькі пасля праходжання імі ўстаноўленага законам вытворчага стажу.

Асобы, маючыя атэстат з адзнакамі аб выдатным сканчэнні сярэдняй школы (дэсяцігодкі), г. зн. маючыя на асноўных прадметах «выдатна», а па астатніх — маляванню, чарчэнню, музыцы, сневах, фізкультуры — не ніжэй «добра», прымаюцца ў БДУ без прыймовых іспытаў.

Усе астатнія асобы надзягаюць абавязковым прыймовым іспытам на беларускай і рускай літаратуры і мовах, матэматыцы, фізіцы, хіміі і палітграмаце.

УВАГА. 1. Асобы, якія паступаюць на геафак, падлягаюць таксама іспытам на геаграфіі.

2. Асобы, якія наступаюць на яўрэйскае аддзяленне падлягаюць іспытам па яўрэйскай і рускай мовах.

Іспыты па мовах, а таксама і па матэматыцы, праводзяцца вусныя і пісьмовыя, а па ўсіх астатніх прадметах толькі вусныя.

3. Ліку асоб, вытрымаўшых прыймовыя іспыты, г. зн. атрымаўшых на ўсіх прадметах адзнаку не ніжэй «пасрэдна», у першую чаргу прымаюцца тыя, хто атрымаў найбольш высокія ацэнкі. Асобы, атрымаўшыя хоць-бы на аднаму прадмету ацэнку «дрэнна» або «вельмі дрэнна», у БДУ не прымаюцца.

Асобы, якія скончылі сярэднюю школу не ў БССР і атрымаўшыя пры паступленні недавальную ацэнку па беларускай мове і літаратуры, могуць быць залічаны студэнтамі пры умове здаць іспыты па беларускай мове і літаратуры ў пачатку наступнага навучальнага года.

Завы аб залічэнні ў БДУ прымаюцца з 1 ліпеня па 1 жніўня. Заявы трэба падаваць на імя рэктара БДУ з прылучэннем наступных дакументаў: а) атэстата аб сканчэнні сярэдняй навучальнай установы (у арыгінале); б) аўтабіяграфіі; в) спіска ўрача аб здароўі; г) дзве фотакарткі з уласнаручным подпісам, завераных дзяржаўнай установай; д) пашпарт (прад'яляецца асабіста).

УВАГА: У аўтабіяграфіі паступаючы павінен паведаваць аб сабе наступныя весткі: год і месца нараджэння, нацыянальнасць, партыйнасць, адукацыя, прафесія, вытворчы стаж, сямейнае становішча, адносіны да вайскавой павіннасці. У заяве трэба ўказаць які факультэт і спецыяльнасць паступаючы выбірае.

Прыёмныя іспыты будуць праводзіцца з 10 па 20 жніўня: залічэнне ў лік студэнтаў з 20 па 25 жніўня.

Прынятыя ў лік студэнтаў залічваюцца на стыпендыю і забеспечваюцца інтэрнатам згодна існуючых правіл. Сем'і студэнтаў жыццёшчай не забяспечваюцца.

Завы падаваць па адрасу: Менск. Універсітэцкі гарадок. Біялагічны корпус пакой 103.

Ч. в. а. рэктара БДУ КУЧЫНСКІ.

БІЯЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

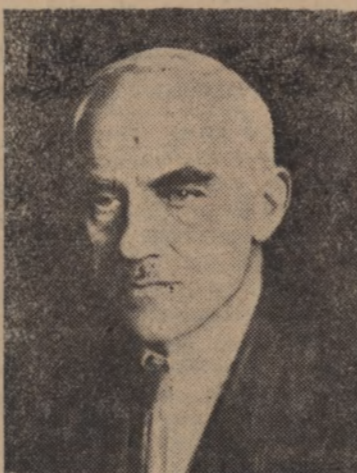
Буйны рост нашых сацыялістычнага будаўніцтва з кожным годам патрабуе ўсё большай і большай колькасці высокакваліфікаваных работнікаў для ўсіх галін навукі.

Зразумела, што біялагічныя навукі, якія ставяць адной з сваіх важнейшых задач — вывучэнне жыўных істот з мэтай найшырэйшага іх скарыстання чалавекам, займаюць у нашай сацыялістычнай краіне асабліва важнае месца.

Біялагічны факультэт БДУ рыхтуе работнікаў для навукова-даследчых устаноў і ВНУ, а таксама і выкладчыкаў пюўных сярэдніх школ па двух асноўных спецыяльнасцях: батаніка і зоалогіі.

Па батанічнаму цыклу вызначаны наступныя профілі спецыялістаў: батанік-сістэматык вышэйшых раслін, геабатанік, генетык раслін, фізіялаг раслін. Гэтыя спецыялісты ахвотнаюць прымаць у вывучэнне кармовай плошчы і шатуральных раслінных багачыц.

Дэкан біялагічнага факультэта.
дацэнт Зубковіч

палеў, лясоў і балот БССР; стварэнне новых сартоў харчавых і тэхнічных культур, якія павышаюць якасць і колькасць ураджаю; вывучэнне асноўных працэсаў

жыццядзейнасці раслін у сувязі з падняццём ураджаю, пытанні застухаўстойлівасці, марозаўстойлівасці, яравізацыі, і т. д.

Па зоалагічнаму цыклу вызначаны профілі спецыялістаў на энтамалогіі, паразіталогіі, зоагеаграфіі і экалогіі і па біялогіі прамысловых жывёл. Гэтыя спецыялісты таксама ахвотнаюць вельмі важныя пытанні: вывучэнне біялогіі інсектаў-шкоднікаў і мер барацьбы з імі; вывучэнне паразітаў сельскагаспадарчых раслін і жывёл, а таксама і чалавека; пытанне аб кіраванні рассяленнем дзікіх жывёл з мэтай гаспадарчага скарыстоўвання жывельных рэсурсаў; пытанні аб акліматызацыі і рэакліматызацыі каштоўных птушчых звяроў і т. д.

На біяфаку ёсць навукова-даследчыя лабараторыі, аранжарэя, вялікі зоалагічны музей. Вучэбны план біялагічнага факультэта разлічан на пяць год навучання.

ЗООЛАГІЧНЫ МУЗЕЙ—ЛАБАРАТОРЫЯ БІАФАКА

Пачатак арганізацыі зоалагічнага музея БДУ адносіцца к 1922 году. За першыя тры гады музеем быў набыта калекцыя чучэй буйнай шкідляў аэзатычнай і мясцовай фауны. Экспанаты былі размешчаны ў аўдыторыі і прадстаўлялі куток наглядных дапаможнікаў па зоалогіі.

З 1925 па 1931 год музеем было сабраны шмат матэрыялаў па фаўне Беларусі. Зборам матэрыялаў заняліся спецыяльныя экспедыцыі навуковых работнікаў і студэнтаў ста-

рэйных курсаў. У гэты-ж час была набыта калекцыя чучэй буйнай фауны — прадстаўнікоў фауны іншых раёнаў Савецкага Саюза.

У 1934 годзе музей выдзяляецца ў самастойную адзінку, і з гэтага часу ў ім пачынаецца сістэматычная работа. Калекцыі прыведзены ў парадак, абсталяваны пакой эвалюцыйнага вучэння.

Зараз зоалагічны музей прадстаўляе лабараторыю, без якой нельга праходзіць курсы зоалогіі пазавяко-

вых і беспазванковых. Курсы зоагеаграфіі і фаўны БССР таксама базуюцца на матэрыялах музея. Акрамя гэтага пры музеі канцэнтруюцца матэрыялы для работы навукова-даследчых зоалагічных гурткоў і дыпломнікаў.

Музей адыгрывае вялікую ролю і як агульна даступная асветная ўстанова: з пачатку вучэбнага года і да красавіка яго наведала звыш 4000 чалавек.

Асістэнт А. ВЯЗОВІЧ

Работа навукова-даследчых гурткоў

На біялагічным факультэце навукова-даследчыя гурткі арганізаваны пры ўсіх кафедрах. У гэтых гуртках працуе 58 студэнтаў другога і трэцяга курсаў. Сюды трэба аднесці і студэнтаў-дыпломнікаў.

Гурток пры кафедры фізіялогіі і анатоміі раслін працуе пад непасрэдным кіраўніцтвам праф. Годнева. У гэтым гуртку працуе 11 студэнтаў. На вегетацыйны перыяд (вясна—лето) гурток намяціў рад даследчых работ. Намечан цэлы рад тэм. Так студэнтка Гурыновіч будзе працаваць над вывучэннем уплыву солей жалеза на накарленне карыцы ў мурквы. Студэнт Хацінскі будзе працаваць над тэмай — фотоперыядызм у раслін; студэнт Талузь будзе займацца з работай в. акадэміка, студэнтка Чыма — над

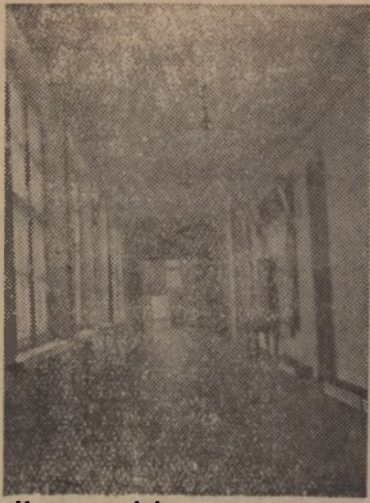
методай пастаюкі пясчаных, водных і глебавых культур.

Гурток пры кафедры зоалогіі пазванковых, якім кіруе дацэнт Зубковіч, таксама на летні перыяд вызначыў некалькі асноўных тэм, над якімі будуць працаваць студэнты. Так будзе праводзіць апрацоўку матэрыяла па тэме «Рыбы і амфібіі БССР». Вызначана тэма «Паліўніча-прамысловая фауна раёна і «Тэхніка эмбрыялагічных даследаванняў» і вывядзенне на аснове матэрыяла біягенетычнага закона.

Гурток пры кафедры зоалогіі беспазванковых, якім кіруе дац. Гусева зоймецца распрацоўкай гідрафлоры азёр, басейна Прыпяці.

ХАЦІНСКІ.

ЗА ЛЕНІНСКІЯ КАДРЫ
№ 10

Коридор хімічнага корпусу

Многа прайд зена і многа набыта

Стоячы на парозе заканчэння вучобы ва ўніверсітэце і аглядаючыся на пройдзены шлях, хочацца сказаць многа і вельмі многа.

Наш выпуск працаваў у асабліва ўмовах. Многія з нас не мелі сярэдняй асветы, ды і з сярэдняй асветай мелі вельмі слабую падрыхтоўку. Сярэдняя школа не навучыла нас самастойна працаваць над кнігай. Я лічу адным з галоўных дасягненняў нашага ўніверсітэцкага шляху, тое, што студэнты навучыліся самастойна працаваць. І не толькі над вучэбнымі кнігамі, але і над навуковай літаратурай, перакрыніцамі.

За гэтыя чатыры гады многа прайзена, многа набыта ведаў, кругазор студэнта—навуковы і культурны значна пашырыўся. Зараз мы зусім не надобны на тых людзей, якія наступалі на першы курс. Універсітэт даў нам веды не толькі ў галіне спецыяльных прадметаў, ён з'явіўся для студэнта школай палітычнага і грамадскага жыцця, вучоўваючы не наогул спецыялістаў, а спецыялістаў палітычна свядомых і грамадска актыўных.

Нельга, аднак, моўчкі абыйсці і тых недахопаў ўніверсітэцкага жыцця, якія баложа адбыліся на нас выпускніках. У прыватнасці паш выпускнікі курс хіміка захавалі шчыра перыядычнай і канвеейнай сістэмай, што значна адбілася на нашых ведах. Дрэнна было пастаўлена выкладанне на першым курсе нямецкай мовы.

Новая змена студэнтаў наступае ва ўніверсітэт больш падрыхтаванай, чым мы, і можна спадзявацца, што веды гэтай змены будуць значна шырэй і глыбей нашых.

Многім абавязанні ўніверсітэту, мы ва ўсёй сваёй далейшай працы будзем імкнуцца быць часнымі, аддадзены спецыялістамі і нашай сацыялістычнай краіны.

Выпускніца хіміка ПРЫЛЕЖАЕВА

Эпізоды з жыцця студэнцтва і моладзі за граніцай

(Па матэрыялах журналу «За рубяжом» і «Момсольскай правды»).

Аб выключна жудасным становішчы студэнцтва і моладзі ў краінах капітала вымушан пісаць нават буржуазны друк. Адзін польскі журналіст, апісваючы становішча студэнтаў варшаўскага ўніверсітэту, піша так:

«Студэнт 2 курса юрыдычнага факультэта Владзіслаў Н. сказаў мне:

— Мае бацькі жывуць пад Ломжай. Закончыўшы гімназію, я прыехаў у Варшаву, каб паступіць ва ўніверсітэт. Там я даведаўся, што пры наступленні трэба ўнесці 30 злотых. На гэта пайшлі ўсе мае грошы. У мяне нічога не засталася на пачлег, і спаў на вакзале, а днём хадзіў з дома ў дом у пошуках работы, аднак нідзе работы не знаходзіў.

Нарэшце, я страціў надзею што-небудзь зарабіць. Хацелася толькі знайсці прытулак, дзе можна было-б хоць выпсацца. Так прайшло 36 дзён. 36 дзён я хадзіў на гораду, 36 начэй правёў на вакзале, на лаўках алей і ў кустах Саксонскага саду. Нарэшце, калі сілы зусім мяне накінулі, я сустрэў добрую дворнічку, якая дазволіла мне жыць у чулане, за гэта я дамагаў ёй убіраць дом і тратуары.

Гавораць выпускнікі

Смела іду насустрач сваёй будучыне

Я смела іду насустрач сваёй будучыне. Я ўпэўнена, што у Саюзе, у краіне сацыялізма заўсёды знойдзецца для мяне работа, якая адпавядае маёй кваліфікацыі, маім жаданням. Чатыры гады таму назад я прышла на фізат з вельмі жаданнем вучыцца сама любімыя і самыя «рамантычныя» для мяне навукі.

Чатыры гады... Якім багатым зместам напоўнен для мяне гэты час! Мы, выпускнікі, раслі і развіваліся разам з нашым выхаванцам—ўніверсітэтам.

Нельга, аднак, сказаць, што работа ў нашым ўніверсітэце, наша вучоба былі наладжаны ўзорна. Нам прыйшлося перажыць цэлы рад недахопаў і недаздахаў у вучэбным працесе.

Цяпер перад намі адказнейшая задача—закончыць дыпломную работу. Трэба думаць, што з гэтай задачай

справяцца нашы выпускнікі. Я, у прыватнасці, працую над цікавай, яшчэ мала распрацаванай тэмай— новай тэорыяй электрамагнітнага поля Борна. Тэма даволі складаная, яна патрабуе напружанай працы. Думаю, што змогу скарыстаць атрыманых ведаў і абараніць дыплом з паказчыкамі не горшымі чым мела ў вучобе. Я канчаю ўніверсітэт, але адчуваю, што трэба вучыцца і яшчэ раз вучыцца.

Апошняя пастава аб настаўніках выклікала ў нас, дыпломніках, небывалы энтузіязм. Мы з радасцю прыступім да пачэснай педагагічнай работы.

У нашай краіне, дзе на кожным кроку адчуваюцца сталінскія клопаты аб людзях, якія ка шчасце быць настаўнікам, выхоўваюць падрастаючае пакаленне.

Выпускніца фізмата ПЕРЛАМУР.

НА ПАРОЗЕ РАЗВІТАННЯ

Вучэбная праграма закончана. Чварцты курс на парозе сканчэння ўніверсітэту. Праўда, у фізічнага корпусу не грываць літаўры. Пад шклом жаўцеюць яшчэ не астыўшыя ад подыху рэагентаў расклады заняткаў, спісы студэнтаў, выкліку ў деканат і загады з папярэджаннямі...

Чатырохгадовая вучоба прайдзена шырока і дзелавіта. Гэта былі гарачыя і шчаслівыя дні. Яны асвяжаны поспехамі і часовымі пераходамі, перамогамі і ростам, высокім і нізкім узлётам.

Як прыемна ўспомніць цяпер перажытае! Нам сталі знаёмы суровыя партрэты Лагранжа, Дэкарта, Эйлера. У наш быт увайшлі крытыка штодзёнкі і ведамасці на атрыманне стыпендыі... Цікавымі сталі і будні. Цікавымі сталі і людзі.

Мы знаходзімся цяпер у палаце заканчэння дыпломных работ. Мы хочам іх выканаць таксама «добра» і «выдатна», як і ўсё вучэбную праграму.

Універсітэт даў нам марксісцка-ленінскую аснову для будучай працы.

Мы навучыліся дружна працаваць калектывам. У нас развіўся мастацкі густ не толькі да гармошчыхай полькі і танцаў на пляцоўцы галоўнага корпусу. Мы добра разбіраемся ў Маякоўскім і Шалахаве, Остроўскім і Ал. Толстым. Маём уяўленне аб жыццёві, Кію і тэатры. Чатырохгадовы перыяд вучобы быў радасным і шчаслівым у нашым жыцці.

Выпускнік фізмата П. БАТМАН.

Жыццё стала лепш

Дзе, у якой краіне студэнцтва з працоўнага асяроддзя жыве так, як жыве наша студэнцтва, студэнцтва краіны сацыялізма?

У прыватнасці, хацу кароцецька расказаць пра сябе. Я, студэнт 2 курса, сямейны. На рабфаку было

грудзавата. Праўда труднасі былі звязаны з тым труднасіямі, якія перажывала ўся краіна

Цяпер, калі адышлі ў мінулае ўскія нормы і картачкі па прадуктах, калі з кожным годам усё больш і больш зніжаюцца цэны на прадукты харчавання, жыццё маёй сям'і значна палепшылася. Лепш сталі мы і адзівіцца. Акрамя гэтага, за апошні час я набыў цэлую бібліятэку з 87 кніжак.

ПЕРАПЕЦІ.

Прыжок з вышыні

Зараз я прадаю газеты «Вечур варшаўскі» і інш. — штодзённа каля 20 нумароў. Гэтым і жыву. У мяне яшчэ няма навукі, таварышы ўмудраюцца прадаць па 50 экзэмпляраў у дзень.

«Спадзяюся, і я дасягну гэтага». Вось аб чым марыць студэнт юрыдычнага факультэта.

Я не стаў пытацца ў Владзіслава Н. аб яго здароўі, бо страшная худоба, кірпічны румянец і сухі кашаль гаварылі аб гэтым даволі выразна.

Другі студэнт — А. С. знаходзіцца ў значна лепшым становішчы: ён атрымаў пасаду кур'ера ў міністэрстве фінансаў.

— Я разношу акладныя лісты платнікам падатку. За кожны ліст атрымоўваю сем грошай. Нясяла дзённай багатай ногі гараць, як у агні.

— Чым вы жывеце? — запытаў студэнта Р. С. з Кельцаў.

— «Надзей, што калі-небудзь стане лягчэй».

Рэвалюцыйны журнал «АНП», які выходзіць у Празе, расказаў у ца-

лы рад краін песьмы — звароты да моладзі з пытаннем: «Як ты ўяўляеш сабе сваё будучае?» У адказ прыйшло 117 нисем з розных краін свету.

22-гадовы альясеп Анты К. піша:

«Я працаваў на шклянкім заводзе, дзе нажыў туберкулеза. Мясце чакае сумная будучыня. Цяжка працаваць і больш не магу. Каб я жыў у сацыялістычным грамадстве, усё было-б па-іншаму: я мог бы ажыццявіць маю адзіную мару — стаць скрыпачом. У мяне вялікі здольнасці на музыцы, у мяне ёсць скрыпка, але на што мне яна? Я ўсёго толькі бедны школадуў, хворы туберкулезам. Школа для мяне недаступна, і я рад, калі ў мяне ёсць куска хлеба. Але я ведаю, што ўсё пераменіцца, народны фронт дасягне сваёй мэты. Дарагая рэвалюцыйная моладзь свету! Шлях, па якому мы ідзем, повен туману і небяснекі! Нас хочуньця ўцягнуць у вайну. Але мы не для таго раздзіліся, каб паміраць, — мы хочам жыць».

Студэнты танцуюць вечарам каля інтэрната

ЗАВОЧНЫ СЕКТАР БДУ

Серко

Заг. завочнага сектара БДУ.

Завочны сектар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэту арганізаван у 1933 годзе і з'яўляецца неаддзяльнай часткай БДУ. Завочны сектар мае наступныя аддзяленні: матэматычнае, біялагічнае і яўрэйскую секцыю фізіка-матэматычнага аддзялення. Тэрмін навучання 4 гады. Уся работа па завочнаму навучанню (прыём, арганізацыя і кіраванне працай) праз завочны сектар, з шырокім выкарыстаннем вучэбнага абсталявання і прафесарска-выкладчыцкага складу ўніверсітэту.

Вучэбныя планы і праграмы завочнага сектара пабудаваны на аснове вучэбных планаў і праграм педагагічных вышэйшых навучальных устаноў, але прыстасаваны да ўмоў завочнага навучання.

У сучасны момант на завочным сектары БДУ абучаецца 600 студэнтаў-завочнікаў. Амаль ўсе яны — настаўнікі сярэдніх школ БССР. Завочны сектар мае ўжо 2 і 3 курсы матэматыкаў і біялагаў.

Самастойная прапрацоўка вучэбнага матэрыялу з'яўляецца асноўным момантам у вучэбна-педагагічным працесе завочнага навучання. Імвучыць дысцыплін праводзіцца завочнікамі па вучэбных дапаможніках і падручніках. Завочны сектар высылка завочнікам спецыяльна распрацаваныя праграмы і метадычныя ўказанні і арганізуе пісьмовыя і вусныя кансультацыі.

Кансультацыі маюць сваёй мэтай дапамагчы завочнікам у праходжанні тых ці іншых дысцыплін і паскорыць план прапрацоўкі вучэбнага матэрыялу.

Для праверкі засваення вучэбна-

га матэрыялу завочны сектар патрабуе ад кожнага завочніка выканання і прысылкі пісьмовых кантрольных работ. На кожную кантрольную работу завочнік атрымоўвае ад выкладчыка завочнага сектара пісьмовую рэдакцыю.

Лабараторна-заліковыя сесіі — асноўная форма завочнага педагагічнага працесе ў сістэме завочнай педасветы. На сесіі завочнікі атрымліваюць непасрэднае кіраванне з боку высокакваліфікаваных выкладчыкаў, сістэматызуюць і паглыбляюць набытыя шляхам самастойнай прапрацоўкі веды ў працесе навучання; адбываюць вучэбна-лабараторную практыку па такіх дысцыплінах, як фізіка, хімія, біялогія і т. д.; атрымоўваюць метадычныя і метадычныя ўстановаўкі на дысцыплінах, якія натрабуна будзе прапрацаваць у далейшым праце, і афармляюць залікі па прапрацаваных дысцыплінах. Лабараторна-заліковыя сесіі ўваходзяць у навучальны план і скляючаць 2 разы ў год для кожнага курса і аддзялення; у часе змянення перапынку ў школах на 12 дзён і летам на 1 месяц.

Па сесіі завочнікі атрымліваюць памяшканне і дапамогу на харчаванне; таксама аплачаецца праезд.

Наша партыя і ўрад даюць усё ўмовы для завочнага навучання. Кожны настаўнік, не маючы вышэйшай педагагічнай асветы, павінен максімальна скарыстаць дадзены яму мажлівасці павысіць шляхам завочнага навучання сваю кваліфікацыю, узброіцца дасягненнямі сучаснай навукі і аўладаць педагагічным майстэрствам.

Малады швейцарац піша:

«Я хацеў стаць тэхнікам-будуўніком, нават архітэктарам. Бацька зрабіў усё, каб даць мне магчымасць вучыцца. Год я правучыўся ў будуўнічым тэхнікуме. Але, што мяне чакае?

Нават старыя, вопытныя архітэктары ходзяць без работы... А, што чакае нас, маладых? Што дае нам наша спецыяльнасць? Каму патрэбны нашы здольнасці, наша дараванне, нашы жаданні?»

Варшаўскі «Работнік» піша: «Капіталістычны лад губіць здароўе моладзі.

Наводзе даных за 1931 год, у 28,7 проц. абседаваных маладых рабочых была павышаная тэмпература... Трэба адзначыць, што гэта лічба толькі часткова паказвае сапраўднае становішча. Рэчаіснасць ва многа раз горшая.

Праведзеная сярэд рабочых апкеата наказада, што 60 проц. аптычных не мелі уласнай кватэры.

Заработак маладога сельскагаспадарчага рабочага складае 35—37 грошай у дзень. Не цяжка ўявіць сабе, як дрэнна ён харчуецца, хоць займаецца цяжкай фізічнай працай. Сялянскай і рабочай моладзі не даступна сярэдняя школа. Колькасць вучняў у сярэдняй школе падае: у 1928—29 г. было 203 тыс., а ў 1934 г. толькі 159 тыс.»

Адна французская газета піша аб становішчы ў капіталістычных

краінах: «Прайшла вайна, затым рэвалюцыя, інфляцыя і крызіс. Маладзёў у Германіі больш чым у іншых краінах, у расчыне перад наваўшым хаосам. Яна слухала расказы аб шчаслівых даваеных часах і... галадала. Ёй імкнуліся ўнушыць надзею на будучае, а між тым у яе на глазах разбураліся асновы ранейшага нацыянальнага жыцця...

Сярэд 5 млн. беспрацоўных 1.750 тыс. складае моладзь да 25 год... Гітлер па апошнім нюрнбергскім з'ездзе напыняў сацыялісцкай партыі хваліцца, што ён вырнуў на вытворчасць 5 млн. беспрацоўных.

На вялікі жал, статыстыка не падтрымлівае яго аптымізму. Толькі 3 млн. атрымалі работу. Што-ж з апошнімі? На гэта цяжка адказаць. Большасць харчуецца селядцамі і марганым у працоўных лагерах і казармах.

...Французская моладзь не жабуе надобны-ж крызіс... Асабліва пацярпела ад беспрацоў'я інтэлігенцыя. Гэта залежыць не толькі ад эканамічнай депрэсіі, але і ад ўніверсітэцкай «перавытворчасці».

Усё расце колькасць людзей з дыпламамі. А між тым грамадства ўжо насычана інтэлігентамі. Легка сабе ўявіць настрой гэтых беспрацоўных: прымуе да бладзейнага жыцця або да заняткаў некваліфікаванай працай гасцёў веру ў сябе і энтузіязм уласны іх узросту, і пагружаюць у безнадзейны неспымізм».